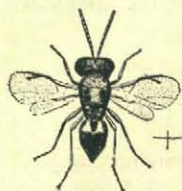
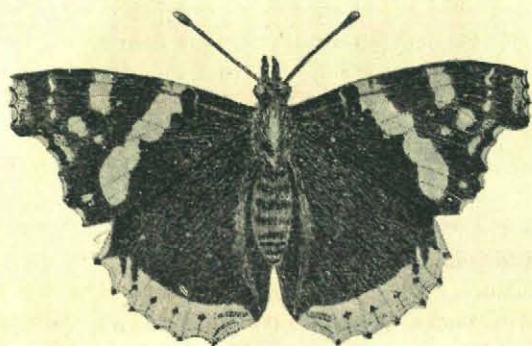

iedere speld eene etiquette, waarop plaats, datum en bijzonderheden der vangst kortelijk zijn vermeld. Dan heeft hij doorgaans nog een dagboek, waarin omtrent belangrijke

vangsten meer uitvoerige aanteekeningen zijn gemaakt. En teekent hij, dan moogt ge eenige schetsjes bij hem verwachten, die de dieren in rust- of in vlieghouding, in hunne omgeving en in hun bedrijf voorstellen.

Zóó aangevuld, komt er in de doode vormen leven, en ik verzeker u, dat het een genoeg is — ook voor een vriend der *levende* natuur — in zulk een kabinet een blik te mogen slaan.

Intusschen, de mooiste collectie is niet de doode, maar de levende.

Wij moeten wat flesschen of andere geschikte voorwerpen zien te krijgen en daarin allerlei dieren houden. Brengt ge er een bodempje van zand of aarde in, dan kunnen zij tot verblijf strekken aan loopkevers, mestkevers, larven van den mierenleeuw en vele andere insecten. Vult

ge ze met water, dan zijn ze een geschikt verblijf voor waterkevers en-wantsen, sommige vliegenlarven, kokerjuffers en zoo meer. Worden die dieren behoorlijk gevoederd, wel, dan hebben wij op onze manier een diertuin, die rijke stof tot waarnemingen geeft.

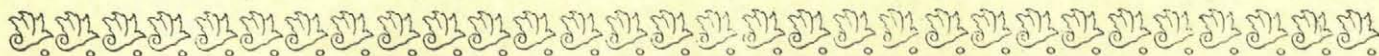
Maar de allerbeste diergaarde is — de vrije natuur. Dáár betrappen wij eene sluipwesp, die bezig is, eene rups tot haar slachtoffer te maken, of we zien eene graafwesp aan den arbeid voor hare nakomelingschap. Daar hebben wij gelegenheid om te zien, hoe eenzelfde tint ligt over slootdieren van de meest uiteenlopende orden: over waterkevers en waterwantsen. Daar zien wij, hoe elke tijd van den dag zijn eigen leven en bedrijf heeft: dagvlinders vliegen op den middag, mugjes dansen in de avondschemering. Daar kunnen wij de altijd werkzame mieren nagaan in hare belangwekkende huishouding. Daar fopt ons een of ander vlindertje door zijne gelijkenis met boomschors, met vogelmest, met een houtsplintertje, of misleiden ons boktorren door hunne overeenkomst met wespen. Daar kunnen wij de schadelijke insecten soms op groote schaal hunne verwoestingen zien aanrichten.

Maken wij nu de slotsom op.

Al is verzamelen niet het doel, wij zullen het toch met ijver doen. Maar wij zullen daarbij niet vergeten, welke eischen de levenswijze en de omgeving der insecten aan onze verzameling stellen. En vooral zal ons steeds voor den geest staan, dat het einddoel is: vertrouwd te worden met de *LEVENDE* natuur.

De bijdrage, die ik in de volgende artikelen wensch te leveren, zal eene poging zijn, om den lezer de belangrijkste insecten van ons vaderland te doen kennen. Ik ben voornemens, de middelen aan te wijzen, om ze op te sporen, te herkennen, hunne levenswijze na te gaan, ze te kweken en te bewaren. *(Wordt vervolgd).*

J. JASPERS JR.

Groeiplaatsen van *Pinguicula vulgaris*.

Pinguicula vulgaris vond ik voor eenige jaren in de nabijheid van Ede en nog kort geleden in groote hoeveelheid in de grootendeels drooggelegde venen tusschen Nijkerk en Hoevelaken.

's-Hertogenbosch.

Dr. H. W. HEINSIUS.

In antwoord op een vraag in uw nieuwe blad, wil ik u even mededeelen, dat ik *Pinguicula vulgaris* ontdekte bij Groesbeek, waarna het door den heer Abeleven in zijn flora van Nijmegen is opgenomen.

Warga.

D. TER HAAR.

Pinguicula vulgaris (vetkruid) is te vinden op circa een half uur afstand van Deventer, gaande in oostelijke richting, dus in de richting van Duitschland. In alle richtingen van Deventer uit is onze flora rijk vertegenwoordigd. Vooral in

de richting van Zutphen; waarschijnlijk is 't u bekend, dat in een boschje, dicht bij Zutphen, links van de straatweg, *Anemone pulsatilla* in 't wild groeit en nergens anders in ons land.

Rotterdam.

A. A. LAGAAY.

Op uwe vraag naar groeiplaatsen in Nederland van *Pinguicula vulgaris* kan ik u mededeelen dat ik deze plant vrij talrijk heb aangetroffen langs een binnenweg die van de O. L. S. van Huinen (gem. Putten, Geld.) naar Nijkerk leidt op circa 5 minuten afstand van genoemde school benevens op vochtige plaatsen der heide tusschen Huinen en Barneveld vrij talrijk in groepjes.

Ook komt daar, vooral kort bij Nijkerk en Harderwijk, *Viola palustris* voor in schoone en talrijke exemplaren.

Randwijk.

C. A. BACKER.

De boekverkooper hier zond me de 1re aflevering van „de Levende Natuur” ter inzage én heb ik die ter kennis-making doorgelezen. 't Schijnt me uitstekend geschikt om bij de leek, jong en oud, hart voor de schoone scheidung aan te kweeken en lust tot studie. Uit mijn jongelingsjaren, omstreeks 1850, herinner ik mij nog de eerste indrukken, die bij mij teweeg werden gebracht door het beschouwen van een *Stellaria*-bloempje door eene loupe en hoe die indrukken als 't ware de grondslag legden voor mijne verdere botanische studiën en waarnemingen, die ik tot op den huidigen dag nog altijd voortzet.

Waarschijnlijk hebt u mijn naam wel eens hooren noemen of gelezen.

Maar dit is niet het eigenlijke, wat ik u wilde mededeelen.

Het betreft meer, een door u gedane vraag te beantwoorden en wel omtrent die van *Pinguicula vulgaris*.

U kunt het plantje vinden op honderden plaatsen in de Prov. Gelderland en Overijssel, op lage veenachtige heidegronden en mocht u bij gelegenheid er eens wat willen hebben, zoo herinner er mij maar eens aan en ik zal u wel een doosje vol er van zenden.

In de buurt Stroe, gemeente Barneveld, bij de halte Stroe, vond ik er voor een tiental jaren bij duizenden, de schoonst ontwikkelde, die ik ooit had gezien.

Mocht u eens meer iets op botanisch gebied willen weten, zoo ben ik gaarne bereid u van dienst te zijn, als u maar aanklopt. Natuurlijk onontgeldelijk.

Apeldoorn.

H. J. KOK AMKERSMIT,
Botanist.

Naar aanleiding van een vraag in „De Levende Natuur” kan ik u mededeelen dat een paar jaren geleden vetkruid (*Pinguicula vulgaris*) door mij gevonden is te Laag Soeren in een veentje achter het Badhuis.

Amsterdam.

A. J. VAN ROSSUM.

Pinguicula vulgaris komt in overvloed voor op het landgoed Twickel bij Delden.

Amsterdam.

J. E. DIJKSTRA.

In antwoord op eene der vragen in Afl. I van „De Levende Natuur” kan ik u mededeelen, dat ik *Pinguicula vulgaris* het eerst vond bij Enschedé. Den naam van het plantje niet kennende, noemden wij het toen als kinderen „kleef-viooltje.”

Als ik mij niet zeer vergis, vond ik het ook in Apeldoorn, en hier in Groningen naar den kant van Zuidlaren heb ik het eveneens wel gevonden.

Groningen.

P. S. L. VAN DEINSE.

Pinguicula vulgaris groeit op lage diluviale zandgronden zeer talrijk bij Amersfoort, Barneveld, Arnhem, Nijmegen, Terschelling, Z. Limburg. Waarschijnlijk zijn deze groeiplaatsen nog met vele te vermeerderen.

Indien u misschien enkele exemplaren mocht verlangen, zoo verklaar ik mij gaarne bereid ze u van de zomer toe te zenden.

Amersfoort.

A. J. M. G.

„*Pinguicula vulg.*” heb ik menigvuldig aangetroffen in de nabijheid van Doetinchem. Zoo men den straatweg naar Terborg volgt tot aan den eersten tol, vervolgens links den zandweg kiest, die later ombuigt en evenwijdig loopt met genoemden straatweg, treft men weldra heuvels aan. De moerassen aan den voet van deze heuvels zijn de vindplaatsen voor 't plantje, dat daar in Mei zijn fraai, donkerblauw bloemkroontje vertoont.

Amsterdam.

J. HEMPENIUS.

Heden ontving ik ter inzage „De Levende Natuur” en zag in de rubriek „Vragen” 't verzoek om groeiplaatsen van *Pinguicula vulgaris*. Ik heb ze gevonden in moerassige weilanden, onder Oldenzaal (Overijssel) en zij groeit bovendien bij Deventer, Zutphen, Almelo, achter Doetinchem (buurtschap Brunsveld), bij Apeldoorn, Nijkerk, enz., overal op veenachtige gronden.

Middelburg, 23 Mrt. '96.

A. OGTEROP.

Het vetkruid (*Pinguicula vulgaris*) vond ik te Olst (Overijssel) op ruim een uur afstand van het dorp, in het zoogenaamde Middelerveld, op vochtigen heigrond. Honderden stonden er op die plek, sommige met pasgevangen insecten, andere met half verteerde, weer andere wachtende op een prooi. Ik plukte er een paar met de kluit en deed er thuis proeven mee, om bevestigd te vinden, wat prof. H. de Vries in zijne „Voeding der planten” blz. 206 en v.v. er van vermeldt.

Kampen.

M. H. BRASCAMP.

Pinguicula vulgaris vond ik vrij talrijk groeiende op moerassigen grond in Winterswijk: ook hier in Dinxperlo komt het plantje — hoewel minder algemeen — voor.

Dinxperlo.

VAN BAARS.

In antwoord op de vraag betreffende vindplaatsen in Nederland van het vetkruid, *Pinguicula vulgaris*, heb ik de eer u te melden, dat ik dikwerf plantjes vond in de omgeving van Apeldoorn op moerassige veen- en heidegrond, waarop het dan ook volgens „de Flora van Nederland” door Dr. C. A. J. A. Oudemans blz. 495 Deel II te huis behoort.

Apeldoorn.

J. A. VAN STEYN.

In antwoord op uwe vraag op olz. 16 van „De Levende Natuur”, No. 1, naar vindplaatsen van vetkruid, kan ik u opgeven:

a. In 't algemeen 't oosten van ons land.

b. In 't bijzonder „de Riet” onder Twickel bij Delden. Op „de Riet” vond ik honderden van malen, duizenden *Pinguicula*'s, bloeiend en niet bloeiend in vereeniging van *Parnassia*, *Drosera*, etc. etc. Ook de *Erythraea Centaureum* komt daar veel voor.

Groningen.

A. FIET.

Van een mijner kennissen vernam ik, dat *Pinguicula vulgaris* door hem bij Delden en bij Lutte in Overijssel gevonden werd.

Sneek.

A. C. O.